

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Indledning.

Forslaget fremsættes som led i aftalen om finansloven for 1995 mellem regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Ved lovforslaget foreslås afgifterne ved arv og gavearv markant lempet. Den nuværende arve- og gaveafgiftslov foreslås ophævet og afløst af en ny bo- og gaveafgiftslov.

Den nuværende arve- og gaveafgiftslov er for arveafgiftens vedkommende fra 1908 og for gaveafgiftens vedkommende fra 1922. De væsentligste ændringer af loven i de følgende mere end 70 år har bestået i forhøjelser af afgiftssatserne i 1947 og 1972, lempelser af ægtefællebeskatningen i 1969 og 1976, lempelse for samlevende søskende og andre samlevede personer i henholdsvis 1972 og 1986, afgiftsfritagelse i 1991 for almennyttige institutioner – samt de i december måned 1994 gennemførte ændringer.

Arve- og gaveafgiftsreglerne er i deres nuværende udformning i vidt omfang både komplekse og tidsvarende. På den baggrund blev der i 1994 nedsat en arbejdsgruppe i Skatteministeriet, som skulle gennemgå generationsskifteafgifterne med henblik på at udarbejde en ny og tidssvarende afgiftslov.

Arbejdsgruppen har afsluttet sit arbejde i marts måned i år. Gruppen har i sin rapport bl.a. peget på en række ændringer, som burde gennemføres i forbindelse med en eventuel ny arveafgiftslov. Samtidig peges dog også på, at der ville være en lang række fordele forbundet med at ændre afgiftsprincippet fra det nuværende arveafgiftsprincip, hvor afgiften pålægges den enkelte arving, til et boafgiftsprincip, hvor afgiften pålægges boet som sådant.

Det er dette princip, som er lagt til grund for dette lovforslag, ligesom lovforslaget i øvrigt i vidt omfang bygger på de betragtninger og forslag, som arbejdsgruppen er fremkommet med.

II. Finanslovsaftalen.

Ved finanslovsaftalen for 1995 mellem regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti blev det besluttet at foretage ændringer af arve- og gaveafgiftsområdet, der sikrer en modernisering af reglerne, la-

vere satser og en afgørende lettelse af generationsskiftet i erhvervslivet.

Der blev i den forbindelse afsat 750 mill. kr. på årsbasis til lempelser på området.

Heraf blev de 250 mill. kr. afsat til ændringer, som fik virkning allerede fra 1. januar 1995.

Derudover blev der aftalt forhandlinger om anvendelsen af de øvrige 500 mill. kr., når Skatteministeriet havde afgivet den tidligere nævnte rapport om generationsskifteafgifter tidligt i 1995. Lovforslaget er en udmøntning af resultatet af disse forhandlinger.

III. Ændringer pr. 1. januar 1995.

Med virkning fra 1. januar 1995 gennemførtes ved lov nr. 1119 af 21. december 1994 en række omlægninger af reglerne vedrørende afgift af arv og gaver.

Der skete således en forenkling af afgiftsskalaerne, visse bundgrænser blev forhøjet, og visse afgiftssatser blev nedsat. Bl.a. blev grænsen for de årlige afgiftsfrie gaver mellem forældre og børn forhøjet fra 8.000 kr. til 20.000 kr.

Sigtet med ændringerne – lettelser af bl.a. generationsskiftet i erhvervslivet – videreføres og forstærkes i de i dette lovforslag indeholdte forslag til ændringer af afgifterne ved arv og gaver.

Ved lovgivningen i december måned 1994 indførtes endvidere passivposter ved gaveafgiftsberegningen i situationer, hvor en erhvervsvirksomhed overdrages til den nærmeste familie i levende live under anvendelse af reglerne om skattemæssig succession.

Samtidig begrænsedes ved arv mulighederne for skattemæssig succession i aktiver af større værdi end arvelodden (såkaldt overskydende succession eller arvingsskøb), således at successionsadgangen ud over arvelodden kun gælder for arvinger inden for den nærmeste familie.

Disse ændringer videreføres under det kommende afgiftssystem. Sidstnævnte ændring har i øvrigt først virkning fra 1. juli 1995, dvs. fra samme tidspunkt som de foreslåede markante nedsættelser af generationsskifteafgifterne.

IV. Lovforslagets indhold.

Lovforslaget går ud på følgende: